

До председателя на Научно жури

доц. д-р Нено Димов

СУ Св. Кл. Охридски

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Петър Михайлов Стоянов,

член на научното жури, Геолого-географски факултет, СУ Св. Климент Охридски.

За дисертационния труд “Организацията на пространството“ в Австрия: географски проблеми и перспективи“

На Ивайло Цветанов Стаменков, докторант в задочна форма на обучение към катедра „Регионална и политическа география“ при Геолого-географския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, Научна област: 4. Природни науки, математика и информатика. Професионално направление: 4.4. Науки за Земята (01.08.02, Икономическа и социална география (Регионално развитие).

Ивайло Цветанов Стаменков е зачислен през 2010 г. като докторант в редовна, а по-късно задочна форма на обучение към катедра „Регионална и политическа география“ при Геолого-географския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. Роден е в гр. Кюстендил. Там завършва средно образование в Езикова гимназия „Д-р Петър Берон“, а висше образование - в СУ „Св. Кл. Охридски“ през 2006 г., бакалавър е по „Туризъм“ в ГГФ на СУ. През 2008 г. придобива степента магистър по „Регионално развитие и управление“.

Ивайло Стаменков специализира 6-месеца в Географския институт на Виенския университет със стипендия на фондация „Ernst-Mach“ за изследователски проект в Австрия, като работи и в Института за градски и

регионални изседвания на Австрийската академия на науките и Австрийския институт за пространствено планиране (Виена).

Ивайло Цветанов Стаменков е избран за редовен асистент през 2011 г. към катедра „Регионална и политическа география“ на ГГФ на СУ, където води занятия по регионална география на света.

Представеният дисертационен труд е в обем 183 страници, вкл. 10 фигури, 6 таблици, както и 55 приложения, литературен списък от 191 източника, от които 27 на кирилица и 164 на латиница. Трудът е структуриран в Увод, 3 основни глави и Заключение. Структурата на изложението следва триадата Теория-Емпирика-Политика. Така формулирана тя позволява да се изпълни целта на научното изследване.

Дисертационният труд на Ивайло Стаменков разлежда актуална тема на теорията и практиката на пространственото и регионалното развитие в една от малките европейски страни (Австрия), съпоставима с територията и населението на България. Изследването на опита на страните членки на ЕС, и особено на развитите, представлява важна научна задача с оглед използването на опита им у нас. Откроява се връзката на географията и „организацията на пространството“. В най-ново време на европейско равнище това се вижда най-добре с Европейската концепция за пространствено развитие, съответно у нас с Националната концепция за пространствено развитие, а в Австрия – с Австрийската концепция за пространствено развитие. Това показва подчертано актуалността на темата. Ясно са формулирани обектът и предметът на изследване, както и целта и задачите.

Гл. 1 е посветена на теоретико-методологичните основи на изследването. Проследени са хронологичното развитие на „организацията на пространството“ в Австрия и нейната теория. Откроен е приносът на географията чрез „изследването на пространството“ и „регионалното изследване“ към теорията, емпириката и политиката за организацията на пространството. Фиг. 1 показва много добре системата от понятия и позволява да се схване същността на последната. От нея се вижда, че организацията на пространството е по-общирно понятие от пространственото планиране и включва планирането на регионалното развитие. По същество „организацията на пространството“ обединява

физическото и социално-икономическото планиране, което у нас все още не е осъществено.

Гл. 2 е насочена към проблемите на географското емпирично „изследване на пространството”, както и на системата за наблюдение на организацията на пространството в Австрия. Специално внимание е отделено на концепциите в „организацията на пространството”. Водеща при всички е целта „създаване на равностойни условия за живот” по територията на страната. В приложената фиг. 4 се вижда един по-различен от българската география подход към структурирането на географията, очертава се интегриращото значение на странознанието/ регионалното изследване, а социалната география стои на върха на групата географски дисциплини, обединявани в миналото от антропогеографията, а ландшафтната екология – на физическата география.

Гл. 3 е посветена на политиката за организация на пространството. Тя е разгледана на различните пространствени равнища, като е включено и наддържавното, т.е. европейското, което все повече влияе чрез кохезионната и регионалната политика на по-долните равнища. Австрия има някои особености, различаваща я от другите немскоезични страни. Същевременно тя има многолетни традиции в разработване на национална концепция за пространствено развитие, която се съгласува с европейската.

Важно място е отделено на ресорните политики и планирания с пространствено въздействие, като тук са включени регионалната политика, политиката за пазара на труда и инфраструктурната политика и планиране (по примера на транспортната политика).

Заключението е стегнато и прави изводи и препоръки за използването на австрийския опит в пространственото и регионалното развитие в България.

Представеният автореферат коректно отразява научното съдържание на дисертационния труд.

Научните приноси на дисертационния труд виждам в:

- Систематизирано изследване на теорията на австрийската система за пространствено и регионално развитие, която е с дълги традиции и опит, който може да се използва у нас;

- Изведени са главните постановки в емпиричното „изследване на пространството”, целите и концепциите в Австрия, които могат да се използват в теорията и практиката у нас;
- Анализирана е политиката за „организация на пространството”, системата на пространствено планиране, както и основните политики и планирания с пространствено въздействие в Австрия. Опитът от тяхното функциониране и съгласуване може да се използва у нас.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: представеният дисертационен труд на Ивайло Цветанов Стаменков е завършено научно изследване. Поставените цел и задачи са изпълнени. Докторантът може да извършва самостоятелни научни изследвания, да прави изводи и решения по проблеми.

На основата на направената от мен оценка на дисертационния труд считам, че той отговаря на изискванията в чл. 6(3) от ЗРАС в Република България и на чл. 27 от Правилника за неговото приложение. Предлагам на уважаемото научно жури и неговите членове да бъде присъдена научната и образователна степен „ДОКТОР” на Ивайло Цветанов Стаменков.

София, 28.07.2014

Изготвил становището:

(проф. д-р Петър Стоянов)